POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický poučný a zábavný,

pro

Čechoslovany v Americe.

Vychází každou středu.

Redaktor a vydavatel: Jan Rosický.

$2,50 na rok.

Zásilky peněz

"POKROK ZÁPADU"
Omaha, Neb.

THE "POKROK ZÁPADU,"

J. ROSICKÝ, Editor & Publisher.

Office: 138 Farnham str.

Omaha, Neb., 12 června, 1878

Vyšetřování podvodů ve Floridě a Louisianě.

Dosavádní výsledek vyšetřování nesibuje demokratům býti velmi výdatný. První svědek Anderson, měl dokázati, že v okresu East Feliciana, kde on byl dohlížitelem volby, vržena byla poctivá většina demokratická pro Tildena; že to, že nevrženy žádné hlasy republikánské nestalo se následkem spiknutí, nýbrž následkem úmluvy republikánských vůdců, aby nalezena byla záminka k vyvržení všech hlasů z toho okresu a že protest jeho, v kterém udával že zastrašování tam se dělo, byl zfalšován. Za hlavní důkazy uvedl společné osvědčení mezi ním a Weberem, dohlížitelem na volby ve West Feliciana okresu, v kterém dne 14. list. 1876 stvrzují, že oba podali protest pouze na žádost Packarda, Kelloga a jiných louisianských republikánů a za tím jen účelem, aby hlasy volitelské dostaly se Hayes a Wheelerovi, a ne že by příčiny k takovému protestu bylo. Dále uvedl opis dopisu, který prý společně s Weberem od nynějšího sekretáře Shermana dostali a v kterém jsou vybízeni aby jednali jak prospěch strany velí a že bude o ně postaráno. Konečně rozsáhlou korespondenci se senatorem Mathewsem, z které jde na jevo, že tento staral se o to, aby získal nějaký úřad pro Andersona.

Výpovědi Andersona nejen že mohou míti málo váhy, an Anderson loni před vyšetřovacím výborem svědčil opak toho co nyní svědčí a jest tedy křivopřísežníkem nyní a neb byl jím v loni, nýbrž nemají i podstaty. Oba okresy, East Feliciana i West Feliciana, byly vždy, od času kdy černoši práva volebního nabyli, silně republikánské. Níže jí podáváme výsledek voleb v těch okresích z roků 1872 a 1874.

	1872		1874	
	Dem.	Rep.	Dem.	Rep.
East Feliciana	647	1.667	867	1.888
West Feliciana	224	1.453	501	1.860

Jak vidět, byla většina republikánská v East Feliciana přes 1000 hlasů při volbách které děly se bez zastrašování se strany demokratické. Což, nalezne se rozumný člověk, který by člověku který sám se za křivopřísežníka uznal věřiti chtěl, že republikáné mající takovou většinu, spikli se záměrně, aby způsobili zavržení té své většiny? Ponze blbec mohl by se něco podobného domnívati!

Co se listin jim uvedených týče i ty nezdají se míti pevného podkladu, ač identita některých teprvé později, průběhem vyšetřování, zjištěna býti musí.

Společné vyznání jeho a Weberovo zdá se, že úplně odloženo bude stranou, neb nezná se k němu nyní ani Anderson sám. Vyznání toto zaslal Anderson před časem Mathewsovi, co důkaz, že dopustil se kdysi vůli prospěchu strany zavržitelných důvod, proč by měl obdržeti úřadu. Vyznání toto vydal Mathews výhonu na pokládání s jinými listinami, však Anderson nechtěje k němu znáti a prohlašuje je za falšivé. Jeho i nastává příčiny, proč by je kdo falšovati měl, leží na bystadni, že se ho Anderson stíká. O příčině proč tak činí, panuje doměnka ta, že celé vyznání bylo jeho vlastní dílo, že podpis Weberův, který brzy po volbě od holiceře v paměti své zastřelen byl, sám falšoval a sice jen za tím účelem, aby listinou tou dobyl si nějakého úřadu. Doufal že falež jeho zůstane nezakryta, však když vyznání to ve svědectví svém uvedl, povstaly ihned pochybnosti o pravosti jeho a nalezeny osoby, které znají souvrubá rukopis Webera. Anderson dostal strach, že by mohl z pamětání dopisu uvědčen býti a nechce se znáti k listině tě.

Tak jako vyznání, zdá se býti i list Shermanův falsifikátem. Sherman jej za takový prohlašuje a jisti, že s Andersonem nemál nikdy co dělat. Svědectví Andersona samého tomu nasvědčuje. Svědčil totiž, že když do Washingtonu přišel o úřad se ucházeti, Sherman jej nezval a z krátka jej odbyl, on pak Shermana více neobtěžoval. Nenapadne to každému soudnému člověku, že by se s tak krátkým odbytím nebyl Anderson uspokojil, kdyby byl měl od Shermana vlastnoruční slib, že dostane se mu odměny? Že by si byl s takovou důležitou pro něho listinou hleděl hrozbami vydobýti, co nemohl dobrou vůlí?

Dopisy senatora Mathewse sice svědčí patrně o tom, že se snažil aby pro Andersona úřadu docílil. To však není důkazem, že by pravda bylo co Anderson vypovědel. Falešným vyznáním Mathewsovi zaslaným a jiným předstíráním, svedl třeba tohoto k doměnce, že skutečně na úkor spravedlnosti a poctivosti spáchal něco ve prospěch strany republikánské, co by straně mohlo škodit, kdyby to přišlo na jevo, že však zamíří, pakli se mu ústa zacpou tučným úřadem, tak že Mathews se o úřad proň staral. Mathews sám vyžádal si v senátu, aby veškeré jeho jednání s Andersonem a veškeré jeho spojení s minulou volbou presidentskou, bylo co nejbedlivěji vyšetřeno a proskoumáno, což by zajisté neučinil, kdyby nebyl si jist.

Že všechno úsilí Andersona, aby úřadu dosáhnul, zůstalo u Shermana a presidenta marným, jak sám Anderson vypovědel, jest patrným důkazem, že oba byli přesvědčem o tom, že nedělo se ničeho v Louisianě co by na konečný výsledek volby tam špatné světlo vrhalo a čímž by je Anderson do nepříjemnosti uvésti mohl.

Druhý svědek, který vyslýchán byl, jest Levissee, jeden z volitelů z Louisiany. Roznášela se pověst, že volitel tento nehlasoval pro Hayese a Wheelera při schůzi volitelů v které hlasy své odevzdali, že nepodepsal vlastnoručně zprávu volitelskou a že podpis jeho na té samé byl padělán.

Z vyšetřování vyšlo na jevo, že Levissee nejen že hlasoval pro Hayese a Wheelera, nýbrž i vlastnoručně podepsal zprávu volební a také shledáno, že původní zpráva volební opatřena jest vlastnoručním jeho podpisem. Však zároveň shledáno, že duplikát není opatřen jeho vlastnoručním podpisem. Jak známo, vyžaduje ústava Spoj. Států, aby po odbytém hlasování, odeslali volitelé předsedovi senátu dvě zprávy volební, jednu poštou, druhou po zvláštním poslu,— jednu orginální, druhou duplikát. A tento duplikát nenese vlastnoruční podpis Levissee. Případ tento vysvětluje se následovně: Předseda senátu shledal, když byl mu doručen duplikát od zvláštního posla, že vyhotoven je nepravidelně. Upozornil posla na to, který vzal duplikát zpět do Louisiany a tu byl vyhotoven nový. Však Levissee byl z N. Orleanu pryč a jmeno jeho podepsáno od jiného volitele. Tím na výsledku arci ničeho nezměněno, jelikož orginál, původní zpráva, pravidelně vyhotovená a náležitě podpisy opatřená, nalezala se již v rukou předsedy senátu. Zároveň svědčili Levissee, že demokratů a kdo ruší jej, ten má podporu by tentýž jeho bůh." Ze střechy vlál modrý prapor Umělecké besedy. Krásná a vznešená byla tát dekorace ve výkladní skříni kniholupectví pp. Grégra a Ferd. Dattla. V středu velkorepých spisů Jungmannových nalezní se obraz oslavencův, malovaný geniálním naším Ženíškem; nad ledním tím obrazem a vzadu za vavřínem ozdobená socha českého génia. Tát akademický čtenářský spolek ozdobil místnosti spolkové nádherně. V prostředním okně sestaven byl drahocenný, zlatými okrasami opatřený červený baldachýn, uprostřed něhož mezi květoucími květinami umístěno sádrové poprsí Jungmannovo a ze střech viklý velké prapory v barvách českých a moravských. — Nádherně ozdoben byl tát dům č. 36 v široké ulici, dům p. Sachera, budova pojišťovací společnosti "Slavie," dům uzenáře p. Mottla atd. Přihlášené ku slavnosti deputace spolků shromáždili se v zahradě měšťanské besedy, odkudž rázem 10 hodiny vyšlo se na místo slavnostní. Sic to dosti těžce prodrati se množstvím, čítajícím několik tisíc hlav do vyhraženého, členy pražského "Sokola" ohraničeného kruhu kolem zastřeného pomníku. Se vzorným pořádkem však provedeno ti namahavé rozestavení se deputac. O čtvrt na 11 zahučely vzduchem velebné zvuky slavnostní kantáty, kterou s obvyklou precisností zapěl osvědčený náš "Hlahol." Na to vstoupil na řečniště, nalezající se po pravé straně pomníku, dr. Rieger. Promluvil k shromážděnému množství následovně:

Přátelé, rodáci! — Slavíme dnes svátek národní vděčnosti. Postavili jsme pomník; muž jehož sme tak to oslavili, nebyl ani mocný panovník, ani velký vojevůdce — on byl jen skromný učenec, pouhý gymnasialní professor. — Ale muž tento byl velikým dobrodincem národa našeho a národ náš uznal, jak velikých, neocenitelných zásluh získal sobě oň tento muž. — Na pomníku tohoto muže mohli jsme právem napsati: Na počátku bylo slovo; neboť slovo, logos, myšlenka, duch, idea jest vždy na počátku všech věcí. — Duch, idea jest to jež tvoří nové světy, ona jest hlavním činitelem v dějinách lidstva. — Ale vždy jen malá část každého národa slouží výhradně idei, ale tito jsou vyvolení synové jeho, jsou duchovní šlechta jeho a tvůrčí duchové mezi nimi jsou vznešenější než panovníci a dobrodějnější než vojevůdcové. (Výborně.)

Králové dávají vojskům uniformy a velmožové služebníkům svým livreje, ale mužové nových idei odívají v stejnokroj ducha svého celé národy (výborně) a knížata chodí takořka v jejich duchovní livreji.

A často práce učencova platí vlasti více, nežli smrtných zbraní na tisíce. (Výborně.)

Pánové a přátelé! Od jakživa stávalo se že lidé krátkozrací, duchovní krtkové, podceňovali moc idey, tak dělo se i u nás. — Když ponejprv Jungmann a přátelé jeho ujali se zanedbané národnosti naší a zanedbané literatury naší, tu domýšleli se lidé takového zrna, že jejich počínání odsoudí pohrdavým výrazem: slovíčkáři!

Pamatuji se, kterak tehdá — bude tomu téměř půl století — kterak nám lidé takoví, tehdáž ještě chlapcům, říkali: "Co ti slovíčkáři dovedou, co ti slovíčkáři nám Čechům pomohou." — Avšak my to věděli, že tito mužové nejdou za slovem, že je vede idea, že jsou apoštolové idei. — My viděli, kterak jsou nadšeni za ideu přirozeného vzdělání, povznešení a uhájení přirozených práv našeho národu, my viděli, že oni co apoštolové idey bojují za svatou víru svoji, za uhájení práv tohoto národa, že bojují a zapasí neúnavně, obětavě, se sebezapřením při mnohém posměchu, ba pronásledování a mučenictví. — Ale byla tu mládež; mládež vždy schopna nadšení, vždy hotova obětovati se a bojovati za ideu, mládež a za ní celý národ uvěřil v muže ty, on šel za nimi, a hle, co dokázali tito slovíčkáři! Oni naši národ náš ve stavu zubožením bez sebevědomí a síly, bez cti a vzdělanosti, v pravé chudobě duchovní i hmotné. [illegible]

Ale oni nad sim nezoufali, oni jej neopustili, oni se zaň nestydělí, oni se ho ujali plnou silou svou. Neboť v nich byla láska k tomuto národu, ta pravá láska rodičovská, která miluje nejvíce to dítě, které je nešťastné, oni věděli, jak velké věci dají se dokázati v lidech a národech, jakým kouzlem mateřským, oni věděli, jak velká moc je dána do rukou těm, kteříž chtějí vésti národy a kteří znají k nim mluviti otcovským slovy. A Jungmann náš mluvil k národu svému slovem otcovským. (Výborně.)

Byť on pravý otec jeho, on o něj pečoval, on jej ponoukal a povzbuzoval, on jej napomínal a volal k povinnosti jeho; on po celý život svůj jedině pro tento národ pracoval, ve škole i v životě, slovem i písmem, v učené společnosti i ve spisech prostě, v krásné literatuře, spisy původními i překlady děl klassických, překlady klassickými.

On také velikou službu prokázal národu již krásnou a vznešenou povahou svou; svou obětavostí, mírumilovností, svou skromností; tou šlechtou takřka panenskou celého ducha svého, dovedl konečně smířiti všecky protivy a shromážditi kol sebe kruh přátel, kteříž věrně šli za ním, a tak získal národní věci zástupy věrných pracovníků.

On učinil školu vlastenectvím. On nám jazyk národní vzdělal a přispůsobil k potřebám vědy, k potřebám nového věku a nové věkých idei.

On stoupencům svým podal pravidla českého slohu a pravidla duchovního tvoření vůbec ve své slovesnosti.

On podal nám dějiny duchovní práce našich předků, on podal nám první historii literatury naší.

On přede vším postavil nám dílo nesmrtelné; dílo takřka obrovské, dílo celého života neúmorné práce: veliký slovník jazyka českého, ve kterém sebral z úst národa a celé literatury naší ten bohatý poklad krásného jazyka našeho a porovnáním s jazyky a literaturami jiných bratrských národů upravil veliké bohatství to v soustavný celek.

Dílo tak důkladné, tak veliké vykonávají u jiných národů jen celé akademie mužů učených, my akademie neměli. Jiní národové, ba i národové slovanští v Rakousku, chudší našeho, jsou v tom šťastnější; ačkoli národ náš věru není tak chudý, aby nemohl nadati akademie. — My posud akademie nemáme. — Neptejte se mně proč (výborně), ale přijměte tuto útěchu, že pro nás jediný muž vykonal tolik práce, co jinde celé akademie učenců! (Sláva Jungmannovi!) A dobře o něm soudil náš Kollár, že byl on věru veliký Čech a veliký Slovan. (Sláva.)

Právem, vším právem osvědčil jemu tedy národ náš vděčnost nebývalou a oslavu nevídanou.

Vyšel z celého národu našeho hlas, aby se neocenitelné zásluhy tohoto muže, monumentální zásluhy jeho oslavily způsobem jeho důstojným zvláště vznešeným a trvalým.

(Dokončení bude.)

Vysvětlení.

V záležitosti oněch falešných padesátek, které přistěhovalci z Evropy sebou přivezli, došel nás od p. F. Vosátky níže ní položený soukromný dopis, který dovolujeme si uveřejniti, jednak proto že poskytuje vysvětlení v té věci, jednak proto že přináší důležitou pro všechny kteří oněmi falešnými penězi obdařeni byli zvěst, že dostanou peníze své pravými nahraženy.

NEW YORK 7. června.

Ctěný pane J. Rosický.

Včera mně došel Váš ct. časopis P. Z. a nemálo jsem se nad tím pozastavil, shledav, že v oné nemilé události s hamburskou paroplavební společnost spolu obviňujete, jako by s penězoměnci v nějakém spojení stála.

Že by nějaký Čech, Fuchs, jednatelem naší společnosti v Hamburku byl a neb jest, jest nám něco nového, třeba že korespondence naše s Hamburkem stále trvá. Známo nám však, že Fuchs jest jednatelem vystěhovaleckého domu Mayer & Co. v Hamburku na Theerhofu číslo 5—8 a tato firma

poctivá v Hamburku i v Evropě znamenitě důvěry a proto jsme i cestovatele na ten dům odporoučeli, vědouc, že jim tam žádné nebezpečí "býti oškrtán" nehrozí, a proto i tyto listky naší generální jednatelé pp. C. B. Richard & Boas svými jmeny opatřili. Že však tam Češi mezi dobrými i padělané pentze dostali, není tak tak ale zvláštního, neboť i zde v N. Y. předsedové bývalo od několika bank svoláni, byli dlouho a sice od čtvrtka až do středy ráno v nejistotě, zdali ony 850 padělány neb dobry jsou.

Pokladník v Castle Garden, který má neustále s padělanými penězi co dělat, přijmal i takové 850 též za dobré. Tak se stalo i s hamburskými penězi, mínel že pokladníky ty za pravý a za pravý je opět vydali.

Jak jsem rozprávěl se zdejším rakouským Consulem, obdrží každý svoje peníze když padělané se správnou listinou jemu dorazí. Tyto domy jsou stabilirovány a ani jeden z nich by se nevydal tomu nebezpečí, aby peníze, věda že padělány jsou, je vydal.

V sobotu opět přibyl do New Yorku s anglickou lodí "Spain" jistý Václav Sedláček s rodinou a měnil přes 4000 zl. r. č. za které obdržel zdá se mi $1873.70.

Byv právě v pondělí za obchodní příčinou v Castle Garden, upozornil jsem tohoto krajana zdali by i on náhodou oklamán nebyl. Když však peníze k prohlédnutí dal, nalezl jsem 7 kusů @ $50 totiž za 350 dolarů peněz padělaných. Ihned jsem vzal rodinu tu do naší úřadovny a odtud ke Consulovi, kde si je Consul podržet chtěl, a poněvadž ztvrzení od jistého M. Faulken & Co. vystavené bylo, chtěl proti firmě té žalobu zavésti. Co by jste však myslel, že pověděl pan V. Sedláček. Že jsme já a Consul nějací podvodníci a jeho peníze že jsou jako zlato, které též vzal a schoval a bylo konec, neboť nám okázalá záda, a odejel v pondělí s celou rodinou do Yankton D. T. Jeho švagr jest v Yankton řemenářem a jmenuje se J. Novotný on pak hodlá se usadit v Táboře.

Co se však naší společnosti dotýká, učinila okamžité kroky ku zamezení řemesla této šejdířské bandy v cestě telegrafické ve spojení ze zdejšími úřady, a máme naději, že "Herder" poslední s padělanými pěnězi do New Yorku přibyl ač se úřadům doposud nepodařilo, tyto lupiče vypátrat. Možná dost, že se opět do některého přístavního města uchýlí a proto jest zapotřebí zvláště vystěhovalce varovati aby nepadli snad za obět podvodníkům těm.

Onen mlynář o kterém p. Laun se zmínil jmenuje se Josef Dobrovolný a pochází z Telecí v Čechách.

Vypravil jsem jej do Humboldt, Richardson Co. Neb. a sdělil mně, že měnil též svoje peníze a jak se mi zdá buď u Mayer & Co. a neb u naší filialky v Hamburku a nevím zdali nějaké falešné peníze obdržel o čemž pochybují anžto jsem obdržel dopis od pana J. Růžičky v kterém mně podal zprávu, že řečená rodina do Humboldt přibyla avšak nečinil žádnou zmínku, že by v držení nějakých falešných peněz byla. Hlavně za touto příčinou odebral se sám C. B. Richard do Hamburku hned po příjezdu parníku Herder a sice dne 23. května.

Jak seznáte že v takovýchto pádech spatřuje každá společnost vlastní ztrátu, hlavně pak klesání obchodu, (obzvláštně když jestě některý časopis tomu napomáhá) a vynaloží všechny prostředky aby jakékoli vadě odpomohla. Kdyby lidé, přijdouce do přístavního města, obrátili se na přeplavní společnost, a vyzvedli si na svoje peníze směnku, která by jim při presentaci v New Yorku bez odkladu vyplacená byla, mnohem lépe by pochodili než když v Evropě hotové americké peníze kupují, a byli by jisti, že obdrží zákonitou měnu.

Leč jen málo vystěhovalců důvěřuje sebepoctivějšímu člověku. Zvláště pak když z lodě vysazen jest, zdá se mu každý v očích býti —zlodějem. Přišlete něco o jeho laskavosti.

S úctou J. F. Vosátka.

Kde je VÁCLAV KULA; má by dleti někde mezi krajany v Dakota Territorie. Kdo by o něm uvědomil co nejdříve jeho níže podepsaný bratranec, bude mu za to bez odkladu zpráva podána.

F. C. KUDLA
Helena, Montana.